

Chukat – Numeri 19:1 – 22:1

Aliyah 1 – Numeri 19:1 – 19:17

In deze *aliyah* komen we een bijzonder **mysterie** tegen, namelijk de wetgeving over de **rode koe** en het **reinigingswater**. Het gaat hier om een *chok*, een wet, die niet door menselijke redenering tot stand kan worden gebracht. Deze wet is niet makkelijk te begrijpen en door de eeuwen heen zijn er dan ook allerlei uitleggingen over gegeven. Toch wil God wel iets van dit mysterie laten oplichten. Bijbelse parallellen doen vermoeden dat deze wet met de connectie tussen **de aarde en ons lichaam** te maken heeft. We zullen vandaag zien dat ook de aarde verzoend moet worden, voor het nemen van leven daaruit...

Even in het kort de wet over de rode koe: er moet een rode koe geslacht worden, buiten het legerkamp. Daarna wordt deze koe verbrand. In het vuur worden cederhout, hysop en karmozijnrode wol gegooid. Vervolgens wordt de as met stromend water vermengd. Dit is het reinigingswater, dat met hysop op onreine mensen gesprengd wordt, zodat zij weer rein kunnen worden.

De rode koe is in de Hebreeuwse grondtekst *parah adoemah*.¹ Het woord **adoemah** is gelijk aan *adamah*, de rode grond, waaruit de eerste mens Adam gevormd werd. Nog beter gezegd, **Adam** werd uit het stof (*afar*) van de rode aarde (*adamah*) gevormd.² Hier ligt een sterke link naar ons gedeelte, want ook het stof komt voor ons gedeelte. Er moet namelijk as van de rode koe worden genomen, om het reinigingswater mee te maken. En voor as wordt hetzelfde Hebreeuwse woord **afar** gebruikt.³ Zowel de rode kleur van de koe als de as ervan, verwijzen naar de bouwstoffen, waarmee de mens gemaakt werd.

Ook het levende water (**mayim chayim**), waarmee de as van de rode koe vermengd moest worden, verwijst naar de schepping van de mens. De mens werd namelijk uit het stof van de aarde gemaakt, maar vervolgens werd hem de levensadem (*nishmat chayim*) ingeblazen. Ook hier gaat het om leven (*chayim*). Door deze inblazing kwam de mens tot leven en ontving hij een ziel bij God vandaan. Sinds die tijd bestaat de mens eigenlijk uit twee delen. Het eerste deel is uit de aarde genomen en zal weer tot de aarde terugkeren. Het **lichaam** van de mens blijft stof. Maar het tweede deel is de **eeuwige ziel**, die God ingeblazen heeft, die naar de hemel zal terugkeren.⁴

De rode koe was dus *parah adoemah*. Het woord **parah** betekent ‘vruchtbaar zijn’ of ‘voortplanten’. Dit komt voor in de eerste zegen en het eerste gebod, dat Adam en zijn vrouw meekregen: *peroe oerevoe*: **‘Wees vruchtbaar en vermeerder je!’**⁵ Ook dit heeft dus met het ontstaan van menselijk leven te maken, namelijk door de voortplanting.

¹ Num. 19:3.

² Gen. 2:7.

³ Num. 19:17.

⁴ Zie ook bijv. Pred. 3:21.

⁵ Gen. 1:28, *peroe* is afgeleid van *parah*.

Tel daar nog het volgende bij: in vers 13 wordt het reinigingswater **mee nidah** genoemd. Dit betekent 'water van onreinheid'. Maar *nidah* is niet zomaar onreinheid, maar wordt voornamelijk in verband gebracht met onreinheid door de **menstruatie**. Ook dit heeft dus alles met de voortplanting van de mens te maken. Het reinigingswater is het water van de menstruerende vrouw.⁶

Wat leren we uit deze parallellen? Kennelijk heeft de rode koe alles te maken met het **nemen van leven uit de aarde** en het **voortplanten** daarvan. Ook de onreinheid, die door het water van de rode koe ongedaan gemaakt kan worden, gaat hierover. De vraag staat dan open: waarom moet de rode koe geslacht worden, om de onreinheid te keren?

Het lijkt erop dat de rode koe een soort betaling of **verzoening** is, aan het adres van de aarde, waaruit de mens genomen is. De mens wordt door God uit de aarde genomen en hij krijgt een zelfstandige positie, ten opzichte van de aarde. Maar eigenlijk blijft de mens aan de aarde toebehoren. Op het moment dat de mens sterft, keert hij terug naar de aarde. Maar ieder die de dode aanraakt, raakt eigenlijk iets aan, dat aan de aarde toebehoort. Daarmee komt **onreinheid** over hem.

Daarom moet een jager tijdens de jacht het bloed van gedode dieren ook op de aarde uitgieten en **met stof overdekken**.⁷ Dit behoort aan de aarde toe. En daarom wordt de vrouw ook onrein, tijdens de menstruatie. De mogelijkheid om nieuw leven voort te brengen, sterft op dat moment. Het bloed moet eigenlijk aan de aarde terug worden gegeven, maar dat gebeurt natuurlijk nooit volledig. Daarom is de vrouw op dat moment onrein. En daarom zal ook ieder, die de vrouw in deze tijd aanraakt, onrein zijn.

Dat de aarde recht heeft op het bloed, kunnen we ook opmaken uit Genesis 4:10-11. Als Kaïn zijn broer Abel heeft gedood, zegt God het volgende tegen hem: *Wat heb je gedaan? Er is een **stem van het bloed** van je broer, dat roept tot Mij vanaf de aardbodem (adamah). En nu ben je vervloekt van de aardbodem, die zijn mond heeft opengedaan, om het bloed van je broer uit je hand te ontvangen.* Hieruit leren we twee dingen: de aarde **ontvangt het bloed** van de mensen. Dit is een natuurlijke zaak. Maar de gewelddadige manier waarop het bloed wordt teruggegeven, leidt ertoe dat het bloed van de aarde blijft schreeuwen en dat aardbodem en mens onder een vloek komen te staan. Kaïn sloeg namelijk de hand aan iets, dat eigenlijk de aarde toebehoorde, namelijk het lichaam van zijn broer Abel.

Nu moest de rode koe buiten de legerplaats geslacht worden. Waarom buiten de legerplaats? We lezen in Genesis 2 dat de mens **buiten de hof van Eden** gevormd wordt. God vormt eerst de mens uit het stof van de aarde, buiten de hof. Vervolgens wordt de hof aangelegd en dan wordt de mens door God opgepakt en in de hof geplaatst.⁸ In Genesis 2:15 wordt gezegd dat God de mens oppakte en in de hof van Eden 'deed rusten'. Hier wordt het werkwoord **Nuach (rusten)** gebruikt.⁹

⁶ Lev. 15, etc.

⁷ Lev. 17:13.

⁸ Gen. 2:7-15.

⁹ Dit is de naam *Noach*. De ark bleef rusten op de berg/wijntuin/paradijs van God. Dit was herschepping: Gen. 8-9.

Nu is er iets bijzonders aan de hand met dat woord *nuach* (rusten). Ook dit woord komt in ons gedeelte naar voren. Een rein persoon moet de as van de rode koe verzamelen en doen rusten (*nuach*) op een reine plaats buiten het legerkamp. Waarom staat dit apart vermeld? De as was toch al buiten het legerkamp? Ook dit verwijst naar het scheppingsverhaal:

In Genesis 2 werd de mens uit de aardbodem, buiten de hof, weggenomen. Hij mocht 'rusten' in de hof van Eden. Maar hier in Numeri 19 gebeurt het tegenovergestelde. Het **stof** waaruit de mens gevormd was, wordt weer **buiten de legerplaats tot rust gebracht**, op de aardbodem. Zo wordt de aarde teruggegeven, wat haar rechtens toebehoorde. Daardoor kon de onreinheid rond de dood opgeheven worden.

De hof van Eden staat symbolisch gelijk met de **tabernakel**. In strikte zin is dit de tent waar God en mens samen in wonen en met elkaar spreken. In bredere zin is dit het legerkamp van de Israëlieten, met al hun eigen tenten, waar God in het midden woont. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat als iemand **sterft in een tent**, dat dan ook de tent onrein wordt. Dat wordt ook in ons gedeelte ter sprake gebracht, namelijk in vers 14.

Dit leert ons dat de mens uit het stof van de aarde, buiten de legerplaats, is genomen. God blies zijn adem in en plaatste de mens in de legerplaats, samen met anderen en in zijn eigen aanwezigheid (het paradijs/de tabernakel). Maar als een mens sterft binnen deze legerplaats of in aanwezigheid van anderen, of als zelfs maar de mogelijkheid om voort te planten sterft (menstruatie), dan worden bloed en lichaam niet buiten de legerplaats teruggegeven aan de aarde. Het moet genomen worden en buiten de legerplaats tot rust worden gebracht. Dan heeft de aarde terug, wat haar rechtens toekomt. Dan is de onreinheid opgeheven.

Nu snappen we ook waarom er in vers 20 staat dat als iemand zich niet reinigt met dit water, dat die ziel van het volk afgesneden zal moeten worden, omdat diegene het **Heiligdom van God heeft verontreinigd**. Immers, zonder reiniging, verblijft er onrechtmatig bloed en stof in de gemeenschap en in de heilige plaats, waar God en mensen samenleven. Daarom zal deze ziel van het volk afgesneden moeten worden.

Er moet nog een Bijbelse parallel naar boven worden gehaald op deze plaats, namelijk die van de **sota**. Als een vrouw verdacht werd van overspel, dan kreeg zij de titel *sota*. Deze *sota* moest naar de tabernakel worden gebracht. De hogepriester moest heilig water (*mayim qedoshim*) in een dienstvoorwerp (*kelie*) doen en stof (*afar*) van de bodem van de tabernakel nemen en het water en het stof vermengen (Num. 5:17). Dit water moest de *sota* drinken. Als zij schuldig was, dan zou haar buik ervan opzwellen en haar baarmoeder verschrompelen.

We zien een heel sterke parallel. Ook hier moest **stof** genomen worden, net als de stof/as (*afar*) van de rode koe. Hier moest **heilig water** over gegoten worden, net als het levende water (*mayim chayim*) van de rode koe. En dit moest in een **dienstvoorwerp** gedaan worden, net als het reinigingswater van de rode koe (volgens vers 17) in een dienstvoorwerp (*kelie*) gedaan moest worden. Bij de *sota* gaat ook om **voortplanting**. In dit geval onterechte voortplanting en het verschrompelen van de baarmoeder.

We leren hier *en passant* nog iets nieuws over de as van de rode koe. Deze staat eigenlijk gelijk met het **stof op de vloer van de tabernakel**. Als deze verzameld wordt en buiten de legerplaats tot rust wordt gebracht, is daarmee vanuit het heiligdom stof teruggegeven aan de aarde. Hiermee is het heiligdom weer verzoend en gereinigd.

Een kleine **excurs**: In de Joods mystieke traditie wordt er nog meer onderwezen over dit stof van de tabernakel. Dit stof ligt onder de voeten van de cherubs, die op een kalf lijken. De cherubs die Gods Troon dragen, hebben de hoeven van een kalf (Ezech. 1:7) en ze hebben vier gezichten: van een mens, een leeuw, een stier en een adelaar (Ezech. 1:10). Gods Troon staat in het Heilige der Heiligen van de tabernakel en de cherubs op de ark, zijn deze zelfde cherubs. Het stof in de tabernakel is dus het stof onder de voeten van de cherubs. Stof van de vloer van de hemel kun je het noemen. Aäron heeft van dit stof gepakt en in het vuur geworpen en toen kwam het gouden kalf eruit tevoorschijn. In Exodus 32:24 staat namelijk iets heel apart: Aäron zegt daar tegen Mozes: *ik gooide het goud in het vuur en toen kwam dit kalf eruit tevoorschijn*. Dit kalf kwam uit het vuur springen, zodra Aäron het goud erin wierp. Waarom een kalf? Omdat de Israëlieten op de berg Sinaï God hadden zien verschijnen op zijn cherubijntroon. Het gouden kalf is eigenlijk de verering van de cherubijnen, die Gods Troon dragen. Zij hadden immers de poten en het gezicht van een stierkalf.

De bovenstaande excurs is wat speculatief, maar opvallend is wel de frase in Exodus 32:24 dat Aäron **goud in het vuur werpt** en dat er dan een **gouden kalf** uit tevoorschijn komt. Dit lijkt heel sterk op een spirituele en demonische creatie van nieuw goddelijk leven. Het beeld komt tot leven, net zoals het beeld in Openbaring 13:15...

Ook ligt hier nog een link met het **verbranden van de rode koe**. Er moeten cederhout, hysop en karmozijn rode wol in het vuur gegooid worden, volgens vers 6. Dit doet denken aan het goud, dat Aäron in het vuur werpt in Exodus 32:24. Alleen is het proces hier precies andersom. In ons gedeelte wordt een koe geslacht en verbrand. In Exodus 32 wordt een koe uit het vuur tevoorschijn geroepen en tot leven gebracht. Dit is afgoderij.

Het vuur staat in de Bijbel vaak symbool voor de **Heilige Geest**. Als de rode koe verbrand wordt, keert als het ware de Geest eruit terug naar God. De Geest stijgt ten hemel in de vlam van het vuur en het lichaam keert als as terug naar de aarde. Maar in Exodus 32 gaat het om vreemd vuur, om een onreine of **demonische geest**. Deze demonische geest verbindt zich in het vuur met materie en komt als een afgod tevoorschijn. Dit is heel gevaarlijk spel van Aäron.

Waarom moeten er **cederhout, hysop en karmozijn rode wol** in het vuur van de rode koe gegooid worden? Hiermee worden de zielen van de mensen verzoend. Er wordt leven voor leven gegeven. Deze ingrediënten doen sterk terugdenken aan de Exodus. Daar moest men hysop dopen in het bloed van het geslachte Pesachlam. Met de hysop werd dat bloed aan de deurposten gesmeerd, zodat de doodsengel aan de huizen van de Israëlieten voorbij zou trekken. Het leven van het lam werd gegeven voor het leven van de eerstgeboren zonen. Het cederhout verwijst hierbij naar de **deurposten**, de hysop naar de **hysop** en de rode wol naar het **bloed van het Pesachlam**.

Dit brengt ons bij **Yeshua**, het Pesachlam. Hij offerde zijn leven tijdens het Pesachfeest voor ons, om ons aan de dood te ontrukken. Maar Hij was niet alleen het Pesachlam, maar ook de rode koe. Hij leed **buiten de legerplaats**, buiten Jeruzalem. In Hebrreeën 13:11-13 wordt hier expliciet naar verwezen: ... *de lichamen van de offerdieren werden buiten de legerplaats verbrand. Daarom heeft Yeshua, om door zijn eigen bloed het volk te heiligen, buiten de poort geleden. Laten wij dan naar Hem uitgaan buiten de legerplaats en zijn smaad dragen.*

Toen Yeshua stierf aan het kruis, betekende dit eigenlijk **het einde van alle vlees**, mensen en dieren. Hij gaf heilig leven uit het hemelse domein terug aan de aarde en aan het graf, om voor ons verzoening te bewerken. Hierdoor konden wij vrij zijn om in Gods domein te verblijven voor eeuwig. We hoeven nu niet meer terug te keren naar de aarde, maar mogen met een hersteld lichaam voor altijd in Gods aanwezigheid verblijven.

Yeshua gaf zijn **lichaam en bloed**, wat wij gedenken in brood en wijn. Deze twee werden op Golgotha aan de aarde teruggeven, om ons vrij te kopen. Aan het kruis was het een vervloekte plaats, maar juist daar moest onze Heiland zichzelf geven. Hij werd uitgestoten door iedereen, bespot en vervloekt. Buiten de gemeenschap van mensen heeft Hij geleden. Dit zorgde ervoor dat wij **binnen de heilige gemeenschap** van God en mensen konden blijven leven, **voor eeuwig**. Hij betaalde voor ons de prijs.

Het gevolg is dat de mens weer uit de dood kan opstaan en op kan varen naar hemelse regionen. Ik kan het niet laten nog enkele parallellen met Numeri 19 aan te halen. De reiniging met het reinigingswater van de rode koe, moest op de **derde** en de **zevende** dag plaatsvinden, volgens vers 12. Op de derde scheppingsdag kwam de **droge aarde** tevoorschijn uit het water. Deze aarde, die op de derde scheppingsdag tevoorschijn kwam, wordt verzoend op de derde dag van de onreinheid. Het lichaam en het bloed van de overleden personen, die uit de aarde zijn genomen, worden teruggegeven aan de aarde. Op de derde dag **stond Yeshua op uit het graf**. Hij was niet langer gebonden aan de aarde. Hij mocht weer tot leven komen en rondwandelen. De prijs was betaald.

De reiniging op de zevende dag, staat gelijk met de zevende dag van de schepping, namelijk de **shabbat**. Dit is de dag waar alles op uit loopt. Op deze dag komt de mens het heiligdom van God binnen en komt werkelijk tot rust (*nuach*) in Gods aanwezigheid. Op deze dag stijgt de mens dus op in Gods hemelsferen, net zoals Yeshua naar de hemel is **opgevaren**.

Dit thema van opvaren of opstijgen treffen we ook aan in Numeri 19, namelijk in vers 2. Daar staat heel uitdrukkelijk dat er **geen juk** op de rode koe geweest mocht zijn. In het Hebrreeuws staat het er eigenlijk driedubbel: **lo-alah aleha ol**. Het woord *alah* betekent 'opgaan' of 'opvaren', het woord *aleha* betekent 'op/over/boven haar' en het woord *ol* betekent 'juk'. Alle drie deze woorden zijn van dezelfde stam *alah* afgeleid. Ze hebben alle drie te maken met **omhoog gaan** of **opvaren**. Kortom, het slachten van de rode koe zorgt ervoor dat de mens niet hoeft af te dalen naar de aarde, maar ten hemel mag varen!

Wat leren we hier nu **concreet** uit? Ten eerste leren we dat we als mensen stof zijn en **tot stof weerkeren**. Alleen door Gods adem leven wij en als God zijn adem terug zou trekken, dan vergaat de mens ogenblikkelijk. De mens mag dan wel rechtop lopen en veel denken te kunnen, maar hij bestaat **nooit onafhankelijk** van de aarde of van God. Aan de aarde dankt hij zijn lichaam en aan de aarde zal hij zijn lichaam terug moeten geven. En aan God dankt hij zijn eeuwige ziel en voor God zal zijn ziel moeten verschijnen om **rekenschap** af te leggen.

Ten tweede leren we dat we alleen door **het bloed van Yeshua**, een nieuw lichaam kunnen krijgen en voor eeuwig kunnen leven in de aanwezigheid van God en mensen. Als wij **zelf** proberen op te stijgen naar de hemelsferen, of zelf leven proberen te creëren of zelf onsterfelijkheid proberen te bereiken, dan is dat **afgodendienst**. En de wereld is daar op dit moment vol mee. Door middel van **kunstmatige intelligentie** probeert de mens het eeuwige leven binnen handbereik te krijgen. Men stelt zich de vraag of we straks het brein en bewustzijn van de mens kunnen kopiëren naar een digitale omgeving, zodat men eeuwig kan leven. De mens probeert zijn eigen leven te scheppen, ook via klonen en **genetische manipulatie**, etc. Zo probeert de mens aan God gelijk te worden. Toch blijven we stof en zullen we tot stof terugkeren. Zonder de betaling van Yeshua, zullen we nooit opstijgen ten hemel en geen eeuwig leven ontvangen.

Ten derde leert dit ons **respect** te hebben **voor de aarde** waarop wij wandelen. Eén van de weinige voedselgeboden, die ook op de heidense volgelingen van Yeshua van toepassing werden verklaard, is het verbod op het **eten van bloed**.¹⁰ In het bloed is namelijk het leven en het bloed moeten wij op de aarde laten lopen en met stof overdekken. Het behoort aan de aarde toe. Dit leert ons respect te hebben voor de aarde en het leven, wat daarop rondwandelt. Wij mogen onszelf dat niet zomaar toe-eigenen.

Ten vierde leert dit ons hoe waardevol het is, dat we in de aanwezigheid van God en mensen mogen verkeren en ons daar thuis mogen weten. Dat we niet zoals Kaïn dwalend en dolend over de aarde hoeven te gaan, terwijl we overal een vervloekte relatie met de aardbodem en de mensen om ons heen en met God hebben. We hebben een kostbare belofte: *En ik hoorde een luide stem uit de hemel zeggen: Zie, **de tent van God is bij de mensen** en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen zijn en hun God zijn. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en **de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn...*** (Openb. 21:3-4)

De lessen nog een keer kort op een rij:

1. We als **stof uit de aarde** genomen en zullen als stof tot de aarde terugkeren
2. Onze **eeuwige ziel** komt bij God vandaan en zal terugkeren naar Hem
3. **Yeshua** betaalde met zijn **lichaam en bloed** ook aan de aarde
4. Alleen door Yeshua wordt ons lichaam bevrijd om voor **eeuwig te leven**
5. **Zelf** leven creëren of onsterfelijkheid najagen is **afgodendienst**
6. Heb **respect** voor de aarde en voor lichaam en bloed, het behoort ons niet toe
7. Eenmaal is de **dood verslagen** en zal **God voor altijd bij ons** wonen

¹⁰ Gen. 4:11-12.